

POLITIKEN

DANMARK

POLITIK

SAMFUND

UDDANNELSE

KØBENHAVN

UNDERVISNINGSPRISEN

I takt med at færre førtidspensioneres hvert år, er der kommet flere borgere i langvarige ressourceforløb. På billedet ses jobcenteret i Skelbækgade i København. Arkivfoto: Janus Engel

Mette Frederiksen ville sende færre på førtidspension - men hvor er de nu?

Mette Frederiksens (S) reformer skulle bringe flere udsatte ledige tættere på arbejdsmarkedet. Nogle kom det. Andre ikke.

POLITIK 3. NOV. 2016 KL. 11.04

Flemming Christiansen
Journalist

P. OG ARBEJDSMARKEDET

Her er P.s cv. Hans kommune siger stadig, at han skal finde et job.

2014- nu Kontanthjælp.
Arbejder frivilligt et par timer om ugen i en genbrugsbutik.

Der er sket noget dramatisk, siden Mette Frederiksen som socialdemokratisk beskæftigelsesminister i den forrige regering gjorde det forbudt at førtidspensionere nogen under 40 år. Samtidig indførte hun en ny slags aktivering – såkaldte ressourceforløb – for at få manøvreret flere væk fra pensionskløften.

Hvert år førtidspensioneres nu kun omkring 6.000. Mod over 15.000 for få år siden. Det er mere end en halvering på ganske få år.

Til gengæld er et antal mennesker svarende til faldet i pensioner kommet i ressourceforløb, viser beregninger fra Dansk Arbejdsgiverforening (DA). Ressourceforløb er en slags langvarig

2013-2014 Arbejdsprøvning i supermarked i otte måneder med henblik på et fleksjob.

2005-12 På kontanthjælp. Kæresten og P. går fra hinanden i 2007, stort alkoholforbrug, flytter hjem til sin mor. Lever i en periode af formue efter salg af sin og ekskærestens fælles bolig får senere kontanthjælp.

2005 Arbejdsevneafklaring med henblik på fleksjob. Arbejdsprøvning i supermarked. Får ikke fleksjob.

2002-05 Kontanthjælp. Går til psykolog.

2001-02 Aktivering som servicemedarbejder på en skole. Maler træværk, slår græs, passer grønne områder. Er på bistand.

1998-2001 Ulønnet aktivering med havearbejde, malearbejde, forefaldende arbejde. På bistandshjælp.

1996-98 Bistandshjælp.

1996 Ulønnet praktik som lagerarbejder på bistandshjælp.

1995-96 Kommer på bistandshjælp.

1994-95 Løntilskudsjob som pedelmedhjælper.

1993-94 Understøttelse fra HK A-kasse. Gennemfører amu-kurser i it og truck.

1991-93 Langtidsledigjob som rådhusbetjentmedhjælper.

1988-91 På dagpenge.

1988 Civilforsvaret.

1985-88 P. bliver uddannet kommis i et supermarked.

aktivering – over op til fem år – som skal udvikle arbejdsevnen hos mennesker, der ellers er i risiko for at havne på førtidspension.

Indtil videre har dog kun omkring 3 procent af dem, der har været i ressourceforløb, fået fast arbejde, målt tre måneder efter at forløbet blev afsluttet. Cirka 13 procent er i fleksjob, fremgår det af DA's tal.

På minussiden tæller, at der samtidig er kommet flere personer på langvarig kontanthjælp – det vil sige i mere end fire år. Før Mette Frederiksens reformer havde godt 20.000 personer været så længe i kontanthjælpssystemet. I dag er det 36.000.

En af dem, der i dén grad er strandet i kontanthjælpssystemet, er P. på 48 år. Han har været på offentlig forsørgelse hele sit voksenliv. I 27 år.

»Jeg kan klare et fleksjob«

P. har siden ungdommen haft psykiske problemer. De senere år er det blevet til sværere psykiatrisk sygdom med depression og angst, indlæggelser, selvmordstanker og et for stort alkoholforbrug. Misbruget er han dog kommet ud af igen.

Hvad P. ikke forstår, er, at hans kommune bliver ved med at forlange, at han skal forsøge at få et ordinært arbejde. Så sent som i går var han indkaldt til samtale med sin mentor om det emne.

Det, synes P. selv, er temmelig urealistisk, når man ser på hans cv over mere end 27 års mislykkede forsøg på at få fodfæste på arbejdsmarkedet. Og når man læser de sagkyndige erklæringer om, at han har »betydelige og varige funktionsnedsættelser pga. kronisk psykisk sygdom«.

»Jeg ønsker mig et fleksjob på måske et par timer om dagen. Det er det, jeg kan klare. Det siger lægeerklæringerne også«, fortæller P.

Faderen døde for mange år siden af alkoholmisbrug. Det samme gjorde P.s ene bror for få år siden. Moderen og den anden bror er også faldet væk for ikke så længe siden – på grund af alkoholrelateret kræft.

P. har store børn med en kvinde, han blev skilt fra for nogle år siden, og er siden flyttet hjem til sin mor.

»Alkoholen blev ren overlevelse for mig, efter at jeg blev skilt. Jeg anede ikke, hvad jeg skulle gøre«.

Den seneste – og nærmest eneste – succeshistorie i P.s tilværelse var otte måneders arbejdsprøvning i et supermarked for tre år siden.

P. er selv udlært som kommis. Han trivedes med kundebetjening i supermarkedet, med at rydde op, holde hylderne fyldte og flaskeautomaterne kørende. Det startede med fem timer om ugen og blev efterhånden trappet op for at se, hvor meget han kunne holde til. Da arbejdstiden nåede 20 timer, var hans grænse for længst overskredet – P. måtte tage mange sygedage og kunne ikke holde til kravene og de mange indtryk.

»Alligevel bliver de i dag på kommunen ved med at sige til mig, at hvis jeg finder et arbejde på 21 timer, er jeg selvforsørgende«.

For nogen er det blevet værre

Formanden for Dansk Socialrådgiverforening, Majbrit Berlau, mener, at de reformer, der blev indført i Mette Frederiksens regeringstid, har mange positive træk. Ressourceforløbene virker. Mange kommer

tættere på arbejdsmarkedet. Men for dem, som *ikke gør*, er forholdene nærmest blevet værre.

»De positive resultater af reformerne drukner i meget skarpe og firkantede kriterier, dokumentation og arbejdsprøvnings for at få et fleksjob eller en pension. Det betyder, at modsat hensigten bliver mange af de mere sårbare hængende i kontanthjælpssystemet og presses urimeligt hårdt«, siger Majbrit Berlau.

Sagsbehandlerne på jobcentre burde i højere grad have lov til selv at foretage en individuel vurdering af den enkelte, fastslår hun.

»Når vi taler om disse mennesker med meget komplekse problemer, *kan* man ikke dokumentere en arbejdsevne efter firkantede kriterier. Arbejdsprøvnings falder for diffust ud. Diagnoser og prognoser er ikke klare«.

Ingen må opgives

Chefkonsulent i Dansk Arbejdsgiverforening Maria Bille Høeg konstaterer, at faldet i førtidspensioner stort set modsvares af et stigende antal ressourceforløb. Det er positivt. Men hun er bekymret over, at der samtidig er en stigning i antallet af mennesker på langvarig kontanthjælp.

»Isoleret set må man glæde sig over, at vi i dag parkerer langt færre på pension. Men at der samlet set, siden reformerne blev indført, er blevet flere mennesker, som er længe på kontanthjælp, er ærgerligt, og det skal vi have gjort op med«.

Marie Bille Høeg understreger, at de mennesker ikke må opgives.

»Det er for deres egen skyld, at de skal ind på arbejdsmarkedet. Men også, fordi vi mangler arbejdskraft på flere områder«.

Maria Bille Høeg mener ikke, at det er udtryk for en manglende succes, at kun omkring 3 procent af dem, der har været i ressourceforløb, indtil videre har fået fast arbejde bagefter.

»Det tager tid, inden man for alvor kan se effekten. Men det har en meget positiv effekt at komme ind på en rigtig virksomhed, når man kun har en løs tilknytning til arbejdsmarkedet. Så vi skal blive ved«.